

1 Sammen om et bæredygtigt universitet

2 Indledning

3 Den måde, hvorpå mennesker lever i dag, påvirker vores liv og vores hverdag og
4 omverden; både nu og i fremtiden. Påtager vi os ikke en bæredygtig levevis, vil
5 konsekvenserne være uoverkommelige. Derfor arbejder Studenterrådet ved Aarhus
6 Universitet for at implementere bæredygtighed i sin og universitetets organisation,
7 samt at brede bæredygtige principper ud til resten af det samfund, som organisationen
8 er en del af. Da de fleste af os studerende er unge, er dette emne også særligt vigtigt, da
9 vi bliver særligt ramt af udviklingen. Derfor er det vigtigt, at vi som Studenterrådet går
10 til kamp for et mere grønt universitet og en grønnere omverden. For at nå denne
11 grønnere verden, skal Studenterrådet søge at påvirke både Aarhus Universitet, samt det
12 omkringliggende samfund på de måder, hvor vi bedst muligt præger i en klimavenlig,
13 bæredygtig retning.

14 I dette politikpapir dækker bæredygtighed, over hvordan vi forvalter jordens
15 ressourcer og strukturerer systemer, aktiviteter og samfund, der kan fungere og
16 opretholde sig selv indenfor de planetære grænser. Studenterrådet vil arbejde med at
17 inkorporere en forståelse af bæredygtighed i universitetets praksis, der har blik for
18 systemtransformationer og inkluderer både den miljømæssige, sociale og økonomiske
19 dimension af bæredygtighed. Dette papir har til formål at belyse, hvordan vi som
20 Studenterrådet vil arbejde for en bæredygtig omstilling.

21 Uddannelse og forskning

22 Uddannelse og forskning er forbundet med det samfund, vi er en del af. Klimaet er i
23 forandring, og samfundet kalder på bæredygtige løsninger. Aarhus Universitet (AU) har
24 ressourcerne til at bidrage til disse, og derfor skal klima og bæredygtighed være en del
25 af uddannelse og forskning på AU. Dette skal ske med respekt for studienævnenes
26 kompetence, og hvad der er meningsfuldt for den enkelte uddannelse og studieordning.
27 Kernefaglighed og forskningsfrihed kommer altid i første række. Studenterrådet mener
28 derfor, at der skal oprettes et bæredygtighedspanel, bestående af tre studerende, tre
29 teknisk-administrative medarbejdere og tre videnskabelige medarbejdere til at følge
30 arbejdet med at integrere bæredygtighed på AU. Panelet udgiver hvert år en uafhængig
31 udtalelse om og anbefalinger til bæredygtighedsindsatsen på AU.

32 For at sikre en bæredygtig udvikling af undervisningen på universitetet mener vi, at der
33 bør afsættes ressourcer til en omfattende gennemgang af pensum med henblik på at

34 integrere bæredygtige perspektiver, hvor det giver faglig mening. Ressourcerne skal
35 fordeles lokalt, så studienævne kan tage ejerskab og fungere som drivkraft i dette
36 arbejde. Uddannelserne skal, i samarbejde med de pædagogiske centre, have de bedste
37 forudsætninger for at arbejde med bæredygtighed i undervisningen. Vi foreslår, at det
38 på samtlige uddannelser er studenterrepræsentanter, der i samarbejde med
39 underviserne indgår i det konkrete arbejde med at gennemgå pensum for at sikre, at
40 bæredygtige perspektiver bliver systematisk integreret på tværs af fagområderne.
41 Studenterrepræsentanterne bør grundet arbejdet omfang kompenseres herfor. Derfor
42 skal der nedsættes en afdeling under Rektoratet, som arbejder vedvarende med at
43 integrere bæredygtighed i uddannelse, forskning og drift. Afdelingen skal i overvejende
44 bestå af studentermedhjælpere, inspireret af Humboldt Universitet.

45 Studenterrådet ser stort potentiale i bæredygtighedsorienterede valgfagsudbud og
46 tværfaglige projekter, som eksempelvis 'bæredygtigheds-case competition'. Således kan
47 studerende med interesse for det tilvælge at studere klimarettede emner.

48 Studenterrådet mener, at AU skal nedsætte en bæredygtighedssamling for hele
49 universitet faciliteret af en ekstern organisation, hvor studerende, ansatte og teknisk
50 personale melder sig og udtrækkes til at udvikle en bæredygtighedsstrategi med fokus
51 på, hvordan bæredygtighed kan tænkes ind i forskning og uddannelse. Samlingen bør
52 have et stærkt mandat fra Rektoratet, og der bør nedsættes rammer, som sikrer at
53 samlingens anbefalinger faktisk bliver gennemført. Derudover skal der sikres solid
54 efteruddannelse i bæredygtighed til alle undervisere, så de kan inkorporere et
55 bæredygtigt perspektiv i henhold til den enkeltes fagdisciplin.

56
57 AU bør arbejde målrettet på at nedbryde institutionelle forskningsbarrierer mellem
58 fagområder, f.eks. via økonomiske incitamenter og fysiske rammer.

59 Der afsættes strategiske startmidler til at skabe nye tværgående forskningssamarbejder
60 med fokus på bæredygtighed. Det gør AU for at bidrage til understøttelse til mere
61 forskning for fremtiden med en bæredygtig samfundsudvikling som rettesnor. AU bør
62 arbejde med de eksterne fonde, for at få systemtransformerende
63 bæredygtighedshensyn tænkt ind i kriterier for uddeling af forskningsmidler.

64 Studenterrådet vil derfor arbejde for at:

- 65 - Der bliver oprettet et bæredygtighedspanel, bestående af tre studerende, tre
66 teknisk-administrative medarbejdere og tre videnskabelige medarbejdere til at
67 følge arbejdet med at integrere bæredygtighed på AU. Panelet udgiver hvert år
68 en uafhængig udtalelse om og anbefalinger til bæredygtighedsindsatsen på AU.

- 69 - Klima og bæredygtighed bliver en del af alt uddannelse og forskning på AU med
70 respekt for studienævnenes kompetence, og hvad der er meningsfuldt for den
71 enkelte uddannelse og studieordning.
- 72 - AU skal nedsætte en bæredygtighedssamling for hele universitetet
- 73 - AU skal arbejde målrettet på at nedbryde institutionelle forskningsbarrierer
74 mellem fagområder
- 75 - AU skal bidrage til at understøtte mere forskning for fremtiden med en
76 bæredygtig samfundsudvikling som rettesnor.
- 77 - AU skal arbejde med de eksterne fonde for at få systemtransformerende
78 bæredygtighedshensyn tænkt ind i kriterier for uddeling af forskningsmidler.

79 **Et klimavenligt Studenterråd**

80 I Studenterrådet vil vi anvende relevante verdensmål fra FN i vores daglige arbejde med
81 klima¹. Dette gøres ved at sætte en række mål. Studenterrådet skal arbejde for, at AU
82 bygningsservice faciliterer mulighed for affaldssortering hurtigst muligt.
83 Målsætningen er, at Studenterrådet senest i 2025 sorterer al dets affald, således at mest
84 muligt affald kan genanvendes. Med hensyn til valg af leverandører, vil vi stille krav til
85 leverandøren om diverse miljøcertificeringer og mærkningsordninger (her er det
86 vigtigt, at vi også kontrollerer selve miljøcertificeringerne og mærkningsordningerne
87 og deres kontrol med de certificerede leverandører). Desuden skal vi efterspørge CO₂-
88 regnskaber fra leverandører og lade det vægte betydeligt ift. økonomiske overvejelser.
89 Dette gælder også de arrangementer, som Studenterrådet arrangerer i samarbejde med
90 andre aktører, herunder Studiemessen og Danmarks Største Fredagsbar og Idrætsdag.

91 Studenterrådets egne mål og initiativer skal komme via inddragelse af fagråd og
92 sekretariatet. Vi skal, så vidt det er muligt og meningsfuldt, hjælpe med
93 erfaringsudveksling og igangsættelse af nye initiativer i fagrådene. I forbindelse
94 hermed skal Studenterrådet udarbejde en kommunikationsstrategi for formidlingen af,
95 hvad Studenterrådet og fagråd gør inden for bæredygtighedsområdet. Dette indebærer
96 indlæg i Delfinen og Omnibus.

97 **Strategi og kommunikation**

98 Studenterrådet søger altid at repræsentere AU's studerende i relevante råd og organer,
99 inden for og uden for universitetets mure. Her vil vi agere som universitetets grønne
100 vagthund og holde AU op på de grønne tiltag og fremme yderligere ambitiøse

¹ <https://www.verdensmaal.org/maalene>

101 klimavenlige tiltag på universitetet. Vi ser ikke en succesfuld grøn omstilling uden, at
102 de studerende er repræsenteret og engageret.

103 Studerende skal inkluderes i klimaarbejdet, og Studenterrådet ønsker og vil arbejde for,
104 at AU aktivt støtter op om og motiverer grønne studenterinitiativer.

105 For at skabe medejersfølelse over den grønne dagsorden blandt studerende, finder
106 Studenterrådet det vigtigt, at det bliver kommunikeret klart, hvilke tiltag AU tager, og
107 hvordan processen forløber. Studenterrådet vil arbejde for, at Aarhus Universitet
108 inkluderer studerende i tiltagene, således at handleplaner og strategier ikke kun tager
109 højde for forsknings- og drifts- perspektiver. Ligeledes ser vi et stort potentiale i at
110 motivere studerendes gang på universitetet til en grønnere tilværelse. Her vil vi gerne,
111 i samarbejde med relevante partnere, arbejde med, hvordan studerendes hverdag kan
112 blive grønnere på universitetet.

113 Studenterrådet vil derfor arbejde for at:

- 114 - AU bygningservice faciliterer mulighed for affaldssortering hurtigst muligt.
- 115 - Med hensyn til valg af leverandører vil vi stille krav til leverandøren om diverse
116 miljøcertificeringer og mærkningsordninger
- 117 - Hjælpe med erfaringsudveksling og igangsættelse af nye initiativer i fagrådene,
118 der berører bæredygtighed, og hvordan man får en bæredygtig organisation.
- 119 - Agere som universitetets grønne vaghund og holde AU op på de grønne tiltag og
120 fremme yderligere ambitiøse klimavenlige tiltag på universitetet.
- 121 - Kommunikere klart hvilke grønne tiltag AU tager, og hvordan processen
122 forløber.

123 **Studerende som bevidste forbrugere**

124 Vi kan alle påvirke udviklingen på klimaområdet ved at træffe bevidste valg omkring
125 vores forbrug. Dette optager særligt den yngre generation og ligger derfor mange
126 studerende på sinde. At vælge det klimarigtige produkt og de klimarigtige
127 forbrugsmønstre er dog ikke altid ligetil for studerende. En markant hæmsko herfor
128 findes i økonomien. SU'ens niveau medfører en presset økonomi, der dårligt tillader
129 store langsigtede klimavalg - for eksempel i supermarkedet.

130 Vi vil tilgodese den velvilje, der allerede eksisterer blandt studerende angående bevidst
131 forbrug, samt påskønne, at endnu flere studerende bliver bevidste om, at de kan gøre
132 en forskel for klimaet igennem deres forbrug. Dette kan eksempelvis ske gennem
133 oplysningskampagner, som laves af relevante aktører, og pres for at forhandlere sætter
134 priserne ned på naturvenlige produkter, så det bliver realistisk for studerende at handle
135 klimavenligt. Derudover ønsker vi større tydelighed omkring, hvad der udgør det

136 klimavenlige valg, da dette af mange studerende opleves som vanskeligt at navigere i.
137 Vi vil arbejde for, at afgifter bliver omlagt fra klimavenlige produkter til naturskadelige
138 produkter. Disse afgiftsændringer må ikke gå ud over studerendes generelle levevilkår.
139 Studenterrådet anerkender dog Naturkrisens strukturelle rødder og at den enkelte
140 studerende og forbruger ikke er ansvarlig. Dette vil vi understrege i vores
141 kommunikation og arbejde bevidst for ikke at gøre Naturkrisen og dens løsninger til
142 individuelle problemer.

143 Studenterrådet vil derfor arbejde for at:

- 144 - Tilgodese studerendes ønske om at være bevidste forbrugere og påskønne, at
145 endnu flere studerende bliver bevidste om dette gennem eksempelvis
146 kampagner og arbejde for SU-venlige priser på naturvenlige forbrugsvalg
- 147 - Større tydelighed omkring, hvad der udgør det naturbevidste valg

148

149 **AU som et klimavenligt sted**

150 Det er centralt for os studerende, at AU driftes klimavenligt. Vi ønsker at gå på et
151 klimavenligt universitet, som tager ansvaret på sig også i sin drift for at mindske
152 klimaforandringerne. Ligeledes skal der gennem drift af universitetet gives mulighed
153 for, at vi studerende kan handle klimabevidst. AU har allerede igangsat arbejdet
154 igennem AU's klimastrategi². Det er vigtigt, at vi som Studenterrådet holder AU op på at
155 levere de resultater, som klimastrategien påkræver, samt at lægge pres på for yderligere
156 klimatiltag. Studenterrådet mener og vil arbejde for at AU sætter et forpligtende mål om
157 at blive CO₂e-neutrale i scope 1,2 og 3 tidligere end 2040.
158

159 Vi ønsker, at driften af AU's kantiner gøres klimavenlig. Dette indfries ikke
160 nødvendigvis gennem centralisering af driften. Det er i forlængelse heraf vigtigt, at
161 klimavenlige tiltag tager højde for lokale ønsker, og at beslutningerne så vidt muligt
162 træffes lokalt. Derudover er det afgørende, at den klimavenlige drift af kantinerne sker
163 på en sådan måde, at det er muligt at benytte kantinerne med studerendes økonomiske
164 formåen (SU).

165 Intern transport mellem AU's campusser skal også gøres grønnere. Der skal generelt
166 opfordres til at tage grønne valg i den interne transport. Både studerende og
167 medarbejdere skal gives attraktive muligheder for at vælge andre transportmidler end

² https://www.au.dk/fileadmin/www.au.dk/om_au/profil/AUs_klimastrategi_2020_2025_web.pdf

168 biler ved transport mellem AU's campusser. I den forbindelse skal der afsøges
169 muligheder for køb af elcykler eller almindelige cykler.

170 Affaldssorteringen skal, jf. AU's klimastrategi, udbygges. Det er i den forbindelse
171 vigtigt, at det ikke kun kommer til at gælde det affald, som ansatte producerer, men at
172 der også stilles muligheder op for studerende til at affaldssortere bedre. Det handler
173 følgelig både om at gøre det lettere at affaldssortere, samt at skabe mindre affald i første
174 omgang. Det er AU's opgave at give bedre muligheder for at affaldssortere for den
175 studerende.

176

177 For at sikre den grønne omstilling af AU skal der ses på parkeringsmuligheder på
178 universitetet. Der er lige nu stor mangel på cykelparkeringspladser på campus. Der skal
179 derfor opstilles flere cykelstativer. Dette er ikke kun for at være på niveau med det
180 nuværende behov, men også fordi flere cykelstativer vil få flere til at cykle og dermed
181 bidrage til den grønne omstilling. Det er dog ikke muligt at cykle eller benytte sig af
182 offentlig transport til campus for alle. Der vil derfor stadig være nogen, som af den ene
183 eller anden grund skal tage bilen til campus. De skal dermed benytte sig af
184 bilparkeringsfaciliterer, hvoraf nogle er AU's egne. Studenterrådet er i den
185 sammenhæng af den holdning, at disse bilparkeringspladser skal laves om til at være
186 primært forbeholdt el-biler.

187 Med Gen-AIs indtog på universitetet vil vi gerne opfordre universitetet til at benytte de
188 nye muligheder hensynsfuldt og med tanke på den store klimabelastning, som AI
189 medfører.

190 Studenterrådet vil derfor arbejde for at:

- 191 - Kæmpe for at driften af AU's kantiner gøres klimavenlig.
- 192 - Gøre intern transport mellem AU's campusser grønnere.
- 193 - Udbygge affaldssorteringen jf. AU's klimastrategi.
- 194 - Der opstilles flere cykelstativer.

195 **AU som mere end Aarhus**

196 AU's aktiviteter foregår ikke kun på campus i Aarhus, men også rundt om i landet,
197 såsom i Herning og Emdrup. Det skal derfor være muligt at træffe klimamæssigt
198 fornuftige valg både i campusbyerne og mellem de forskellige campusser. Dette gælder
199 dermed også de campusser, hvori der ikke foregår undervisning, såsom i såsom i
200 Slagelse og Roskilde. Politikpapirets beslutninger gælder derfor alle AU's campusser.

201 AU's aktiviteter rækker dog længere ud end campusserne. Når AU leverer
202 forskningsresultater påvirker de bredt, og her skal naturen og klimaet også tænkes ind.
203 Ligeledes fungerer AU som organisation heller ikke i et tomrum, men derimod i et
204 fællesskab med omverdenen. Dette betyder, at der bliver stillet krav fra omverdenen til
205 AU, og at AU skal være sin rolle i samfundet bevidst på det klimapolitiske. Dette er
206 begrundet i, at AU's tråde går langt ud i samfundet, hvilket blandt andet ses ved, at AU
207 uddanner en stor del af fremtidens dimittender, som skal ud og være en aktiv del af
208 samfundet.

209 Disse forudsætninger gør, at AU må og skal levere klimamæssigt, og at dette ikke kun
210 skal ske i Aarhus. Studenterrådet vil kæmpe for at dette papir i sin helhed gælder i al
211 AU's virke.

212 **Etisk samarbejdspolitik**

213 Aarhus Universitet har en størrelse og position, der medfører et ansvar for samfundet.
214 En af de måder, hvorpå Aarhus Universitet skal leve op til dette ansvar, er ved at skubbe
215 i en bæredygtig retning, og derved undgå at understøtte uetisk forretningsførsel.
216 Organisationer, der driver forretning eller agerer uetisk i samfundet, altså agerer i en
217 samfundsnedbrydende manér, må anses som værende modstridende med både AU og
218 Studenterrådets ønsker for samfundet.

219 Studenterrådet vil derfor arbejde for at lægge pres på Aarhus Universitet, så samarbejde
220 med uetiske partnere, heriblandt moralsk forarmet forretningsførsel, ulovlig ageren og
221 produktion af våben til brug i folkemord, stopper og ikke bliver indgået i fremtiden.
222 Kun ved at tage kritisk stilling til samarbejdspartnere, kan vi sikre en bæredygtig
223 ageren i samfundet.

224 **Erklæring om moderne slaveri og menneskehandel**

225 Studenterrådet kæmper for at AU indgår i samfundet på en ansvarsfuld måde. Dette
226 inkluderer bl.a. adopteringen af en erklæring om moderne slaveri og menneskehandel.
227 Organisationer, der har mange berøringspunkter national og internationalt, risikerer
228 hurtigt at indgå i samarbejder, hvor man fejlagtigt kan støtte moderne slaveri og
229 menneskehandel. Dette bør tages alvorligt, hvis man ønsker at være et universitet i
230 verdensklasse.

231 Det er derfor Studenterrådets opfordring, at Aarhus Universitet skal adoptere og
232 offentliggøre en erklæring om moderne slaveri og menneskehandel, samt efterleve
233 denne konsekvent.

234 Studenterrådet vil derfor arbejde for at:

- 235 - Det bliver muligt at træffe klimamæssigt fornuftige valg både i campusbyerne
236 og mellem de forskellige campusser.
- 237 - Dette papir i sin helhed gælder i al AU's virke.
- 238 - Samarbejde med uetiske partnere, heriblandt moralsk forarmet
239 forretningsførsel, ulovlig ageren og produktion af våben til brug i folkemord,
240 stopper og ikke bliver indgået i fremtiden.
- 241 - AU adopterer en Erklæring om moderne slaveri og menneskehandel.

242 **Samarbejde med det omkringliggende samfund**

243 Studenterrådet er en organisation med mange berøringsflader i samfundet. Vi har som
244 organisation et medansvar for at bidrage til et grønnere universitet og omliggende
245 samfund. Derfor er det vigtigt at turde kræve det samme medansvar fra Studenterrådets
246 samarbejdspartnere. Studenterrådet bør løfte debatten i relevante sammenhænge, for
247 eksempel når der holdes møder med Aarhus Kommune.

248 **Boliger**

249 Aarhus er og har i mange år været en by, hvor studerende udgør en stor del af
250 indbyggerne. Studenterrådet mener, at Aarhus skal have en boligmasse, der afspejler
251 studerendes boligbehov. Boliger er først og fremmest til at bo i, og den eksisterende
252 boligmasse samt nybyggeri bør udbydes til priser, så studerende har råd til at leve uden
253 at skulle bruge en stor del af SU'en på boligposten, så de også har råd til at tage
254 bæredygtige valg i hverdagen.

255 Det er dog vigtigt, at nye boliger bygges og gamle renoveres bæredygtigt og
256 klimavenligt. Da bygningskonstruktion i sig selv er en forurenende handling, er det
257 således vigtigt, at studieboliger, samt andre boligtyper, bygges så holdbare som muligt,
258 så de kan huse studerende mange år i fremtiden uden behov for at blive revet ned og
259 erstattet af andet nybyggeri.

260 Dette er principper, som bør være gældende i Aarhus, men også uden for byen og
261 kommunen, så studerende, der ikke bor i Aarhus, eksempelvis ved campusserne i
262 Emdrup og Herning, også har mulighed for at bo bæredygtigt og billigt.

263 Studenterrådet mener derfor, at:

- 264 - Boliger og studieboliger bør bygges og renoveres så klimavenligt og bæredygtigt
265 som muligt, samtidig med at prisen holdes på et niveau, som kan betales af
266 studerende på almen SU.

267 **Transport**

268 Da mange studerende er afhængige af transport for at kunne deltage i faglige og sociale
269 aktiviteter, er det også nødvendigt at pointere vigtigheden af både en god og
270 klimavenlig offentlig infrastruktur. Studerendes færdsel foregår på alle tidspunkter af
271 døgnet - også uden for myldretiden. Infrastrukturen skal derudover også følge
272 udviklingen i alternative klimavenlige transportmidler inden for både privat og
273 offentlig transport.

274 Derfor mener Studenterrådet, at man skal:

- 275 - Sikre vilkårene for sikker færdsel for cyklister og fodgængere
- 276 - Fremme klimavenlige tiltag for bedre offentlig belysning i aften- og nattetimer
- 277 - Udvikle cykelstierne til at kunne håndtere udvikling i elektrisk persontransport
- 278 - Viderebygge det grønne kollektive transportnetværk, for eksempel
279 elbusnetværket og sørge for, at ruterne kommer forbi universitetet og de store
280 kollegier
- 281 - Arbejde for tilnærmelsesvist bilfri campusser med mere plads til liv og bløde
282 trafikanter, og bedre lademuligheder ved eksisterende parkeringspladser

283 **Opsummering**

284 I papiret *Sammen om et bæredygtigt universitet* belyses Studenterrådets holdninger til
285 bæredygtighed i sin egen organisation, på Aarhus Universitet og i verden.
286 Studenterrådet vil arbejde for, at Aarhus Universitet bliver bæredygtig både i drift og
287 kerneopgaver, og at vi tager ansvar uden for universitetets gule mure. Yderligere vil vi
288 tage ansvar ved at gennemføre bæredygtige tiltag internt i Studenterrådet.

289 Dette politikpapir udløber 4 år efter vedtagelse og skal her genbehandles.

290

291 Vedtaget til Fællesrådsmødet d. 24. Februar 2025.